

Prof. UAM dr hab. Magdalena Musiał-Karg
Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Recenzja rozprawy doktorskiej Pani mgr Martyny Pietruszki
pt. „*Status prawno-polityczny Telewizji Polskiej S.A.*”, Warszawa 2020, ss. 259,
napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Ewy Stasiak-Jazukiewicz
(promotor pomocniczy: dr hab. Marta Jas-Koziarkiewicz)

Uwagi ogólne

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska dotyczy zagadnień istotnych, zarówno z punktu widzenia teorii (zwłaszcza teorii demokracji, teorii mediów), legislacji, jak i praktyki politycznej związanej z funkcjonowaniem i statusem mediów publicznych w państwach demokratycznych.

Tempo i zakres, w jakich dochodzi do zmian statusu prawnego i politycznego nadawcy publicznego (mediów publicznych), stanowiącego własność skarbu państwa w Polsce, jest doskonałym uzasadnieniem podjętego przez Doktorantkę tematu dysertacji. Wszystkie kwestie związane z funkcjonowaniem mediów publicznych, z ich finansowaniem, świadczeniem misji publicznej, wyłanianiem organów zarządzających, a także z realizacją pozostałych funkcji mediów, są bowiem o tyle istotne – szczególnie dziś w Polsce – że powinny absorbować uwagę badaczy z różnych dyscyplin naukowych: nauk o polityce i administracji, komunikacji społecznej i mediach, nauk prawnych.

Tematyka statusu polityczno-politycznego mediów publicznych wydaje się być o tyle aktualna w polskiej debacie publicznej, iż od 2015 r. (od wyborów parlamentarnych, w których zwycięstwo odniosło Prawo i Sprawiedliwość) zapowiedziana została (i wdrożona w życie) przez obóz rządzący gruntowna reforma mediów publicznych. Trwająca od kilku ostatnich lat dyskusja wokół mediów publicznych jest nie tyle debatą, ale przede wszystkim sporem o to, jaką rolę powinni pełnić nadawcy publiczni w państwie demokratycznym.

System medialny jako element państwa, czyli systemu społeczno-politycznego, utożsamiany jest z pojęciem czwartej władzy, co jest wynikiem tego, że media postrzegane są przez pryzmat ich ogromnej siły oddziaływania. Oprócz tego, że stanowią narzędzie kształtowania opinii publicznej i powinny być utożsamiane z instytucjami zaufania publicznego – stanowią także jeden z niezbędnych i kluczowych elementów budujących demokrację.

Zaznaczyć przy tym należy, iż choć media i polityka stanowią dwa odrębne, autonomiczne systemy, to związek między nimi jest niezaprzeczalny i wyraźnie widać wpływ jednego z systemów na drugi. Tak jak mediom zależy na pokazywaniu wydarzeń politycznych i polityków, by budować swój przekaz wykorzystując treść atrakcyjną dla odbiorców (a mimo niechęci do polityków – sama polityka jest niezwykle przyciągającym widza tematem), tak samo politycy potrzebują mediów, by legitymizować swoje działania. Oczwistym jest jednocześnie fakt, iż wspomniany wpływ mediów na politykę i polityki na media różni się w zależności od tradycji komunikowania społecznego, jakości odbiorców przekazu medialnego, a także od charakteru własności w mediach. Nadmienić ponadto warto, iż w większości państw europejskich media publiczne stanowią instytucje realizujące misję publiczną i różnią się od mediów komercyjnych przede wszystkim tym, że przy tworzeniu i emisji programów nie kierują się jedynie kryterium oglądalności.

Jeśli chodzi o przypadek Polski zauważalne jest to, że badania jasno wskazują, iż po 1989 r. kolejne ekipy rządzące próbowały niejako podporządkować sobie nadawców publicznych – często zarówno w aspekcie personalnym, jak i pod względem przekazywanych przez media publiczne treści (piszą o tym w swoich pracach m.in. Zbigniew Oniszcuk, Katarzyna Pokorna-Ignatowicz, czy Bogusława Dobek-Ostrowska).

Przedmiotem przedłożonej do recenzji rozprawy doktorskiej jest status prawno-polityczny Telewizji Polskiej S.A., rozumiany przez mgr Martynę Pietruszkę jako forma prawna, zasady organizacji i funkcje pełnione przez TVP S.A. Autorka przy analizie statusu prawnego i organizacyjnego zastosowała cezurę czasową, ograniczając analizę do lat 2004-2018. Natomiast prowadząc badania własne zdecydowała się poszerzyć próbę o lata 2019 i częściowo o rok 2020, dzięki czemu uzyskała niezwykle interesujące wyniki analizy porównawczej, uwzględniającejienne ramówki programów informacyjnych emitowanych nie tylko w TVP1 czy TVP2, ale także w dwóch największych stacjach komercyjnych – TVN oraz Polsat.

Podjęta przez mgr Martynę Pietruszkę tematyka jest więc niezwykle interesująca i ważna – dotyczy bowiem ważnych obszarów funkcjonowania współczesnego państwa: działania systemu medialnego, zależności między polityką i mediami, różnicami występującymi pomiędzy nadawcami publicznymi i komercyjnymi, czy wreszcie – także samych obywateli, którzy są odbiorcami przekazów medialnych, a od dojrzałości obywateli oraz ich zdolności krytycznych zależy podejście do pluralizmu mediów, co z kolei przekłada się na tworzenie demokratycznego systemu medialnego.

Poruszona w niniejszej dysertacji problematyka wpisuje się w bardzo aktualny i ważny poznawczo nurt rozważań naukowych. Badania nad rolą mediów publicznych w państwach demokratycznych i nad realizowaniem przez te media swoich funkcji tak bardzo

się rozwinęły i nadal rozwijają, że absorbując uwagę badaczy, od wielu lat są popularnym tematem dociekań akademickich. Od długiego czasu niemalejące zainteresowanie tym obszarem w naukach społecznych, a także aktualność tematyki zarówno w naukach politycznych, naukach o mediach, a także w naukach prawnych – wydają się być jednymi z najważniejszych argumentów uzasadniających podjęcie przez Doktorantkę badań na tą problematykę.

Struktura pracy

Rozprawa doktorska Pani mgr Martyny Pietruszki pt. „*Status prawno-polityczny Telewizji Polskiej S.A.*” liczy 259 stron. Przedmiotem zainteresowania Doktorantki jest pozycja prawno-polityczna TVP S.A., postrzegana przez pryzmat zidentyfikowanych realizowanych przez nią funkcji, a także z perspektywy jej oferty programowej.

Zaznaczyć należy, iż przedłożona do recenzji rozprawa doktorska tworzy logiczną i wewnętrznie spójną całość złożoną z trzech obszernych rozdziałów: *Funkcje mediów publicznych w systemach demokratycznych w ujęciu teoretycznym* (rozdział I); *Status prawny nadawcy publicznego* (rozdział II); *Funkcje realizowane przez TVP S.A.* (rozdział III). Pracę zamyka *Zakończenie*, w którym Autorka w syntetyczny sposób ustosunkowuje się do problematyki badań, prezentując główne wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy oraz *Bibliografia*. Całość poprzedza *Wstęp*, w którym określono cel, przedmiot, metodologię dociekań naukowych. W pracy ujęto także załączniki, uwzględniające wyniki zestawień materiałów analizowanych w ramach dysertacji.

Struktura pracy jest prawidłowa – można zauważyć, że tematyka każdego kolejnego rozdziału stanowi nawiązanie do omawianego wcześniej obszaru. W pierwszym rozdziale, który jest wprowadzeniem teoretycznym do całości rozważań, Autorka analizuje przede wszystkim funkcje mediów w kontekście normatywnych teorii demokracji (odnosząc się do modeli: wyborczego, partycypacyjnego, deliberatywnego, czy doktryn medialnych: liberalnej, społecznej odpowiedzialności mediów i demokratycznego uczestnictwa). Mgr M. Pietruszka słusznie zauważa, iż w modelu wyborczym najważniejszym zadaniem mediów jest dostarczanie informacji i sprawowanie kontroli. Natomiast w modelach deliberatywnym i partycypacyjnym – głównym zadaniem mediów jest inicjowanie i organizowanie debaty – tak, by angażować obywateli do debaty publicznej i do włączania się w państwowe procesy decyzyjne. W rozważaniach natury teoretycznej Autorka zwraca uwagę, iż normatywne teorie demokracji oraz doktryny medialne w ograniczonym zakresie odnoszą się do zagadnień związanych z funkcjonowaniem mediów publicznych, w większości przypadków (poza doktryną odpowiedzialności społecznej) nie postrzegając ich w kategoriach wartościowych narzędzi kształtujących demokrację, ale raczej wskazując ich słabe strony.

Rozdział drugi przedłożonej do recenzji pracy doktorskiej jest najbardziej obszerną częścią dysertacji i jego celem jest analiza statusu prawnego nadawcy publicznego w dokumentach ponadnarodowych (Rady Europy i Unii Europejskiej), w regulacjach prawnych państw członkowskich UE, ze szczególnym uwzględnieniem uregulowań przyjętych w Polsce, a także analiza rozumienia i realizacji pojęcia „misja publiczna”, organów regulacyjnych nadawców publicznych, czy kwestii związanych z niezależnością nadawców publicznych (tu wzięto pod uwagę przede wszystkim źródła finansowania mediów publicznych oraz sposób powoływania organów nimi zarządzających). W rozdziale przedstawiony został status prawny Telewizji Polskiej S.A. na tle innych państw należących do Unii Europejskiej. Dzięki analizie dokumentów prawnych nie tylko przyjętych przez RE czy UE, ale także tych o charakterze państwowym, Autorka mogła wskazać podobieństwa i różnice w rozumieniu pojęć „nadawca publiczny”, „misja publiczna” czy w sposobie realizacji funkcji mediów w uwzględnionych państwach UE.

W rozdziale trzecim Pani M. Pietruszka skoncentrowała się na badaniach wyłącznie polskim telewizyjnym nadawcy publicznym, rozpatrując nie tylko funkcje wskazywanych w polskim porządku prawnym z tymi realizowanymi w praktyce przez Telewizję Polską S.A. Doktorantka analizując sprawozdania zarządu TVP określiła strukturę programową nadawcy, pozwalającą wnioskować o jego założeniach programowych. Ponadto Autorka przeprowadziła bardzo ciekawe i zapewne czasochłonne badanie polegające po pierwsze na analizie dziennych ramówek TVP1 i TVP2 oraz konkurencyjnych stacji komercyjnych TVN i Polsat (w ograniczonym zakresie), zwracając uwagę na rodzaje audycji, ich częstotliwość czy czas antenowy. Wyniki tej analizy odniesiono do realizowanych przez audycje funkcji (informacyjnej, kontrolnej, artikulacji interesów, platformy debaty publicznej, edukacyjnej, kulturowej czy rozrywkowej). Dodatkowo przeprowadzono także bardzo ciekawą analizę zawartości głównego wydania programu informacyjnego emitowanego na TVP1 - „Wiadomości”. Badanie pozwoliło wskazać agendę tworzoną przez główne wydanie „Wiadomości” (w okresie 14-20 października 2019 r.), czyli listę tematów, które zdaniem nadawcy powinny być traktowane przez opinię publiczną jako najważniejsze.

Całość rozważań zamyka *Zakończenie*, w którym Autorka weryfikuje sformułowane wcześniej hipotezy, odnosi się do postawionych pytań badawczych, formułuje najważniejsze wnioski.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że poszczególne rozdziały zakończone są swoistym podsumowaniem rozważań lub wnioskami, co czyni dociekania badawcze bardziej uporządkowanymi. Sugerowałabym jedynie, aby każdy rozdział – dla uporządkowania rozważań – poprzedzony był wprowadzeniem zapowiadającym tematykę prowadzonych rozważań i wskazującym najważniejsze cele rozdziału i jego poszczególnych części.

Należy także podkreślić, że liczne tabele, prezentujące szczegółowo wyniki badań prowadzonych w ramach niniejszej dysertacji stanowią istotne uzupełnienie dla dociekań badawczych.

Cel i zakres badań

Podjęty w dysertacji problem badawczy został dość dokładnie nakreślony w części wstępnej pracy. Autorka zaznaczyła, iż rozprawa ma dwa zasadnicze cele: po pierwsze, *identyfikację funkcji pełnionych przez telewizyjnego nadawcę publicznego w Polsce* i po drugie – *refleksję nad wpływem przyjętych form prawnej i organizacyjnej na ofertę programową oraz funkcje realizowane przez Telewizję Polską S.A.*

We *Wstępie* do pracy Pani magister Pietruszka uzasadniła wybór podjętego w dysertacji tematu, a także wskazała zakres przedmiotowy rozważań, określając także cezurę czasową, której dotyczyły prowadzone w ramach pracy badania empiryczne (ss. 7-8). Autorka podzieliła pracę na dwie części – opisową oraz empiryczną, co we *Wstępie* pracy została zaznaczone. Wywód Martyny Pietruszki jest konsekwentnie i logicznie prowadzony właśnie w oparciu o taką strukturę pracy.

W związku z tak przyjętym podziałem dysertacji – Doktorantka – skonstruowała pięć hipotez badawczych (s. 8), formułując przy tym szereg pytań badawczych, które niejako pokrywały się przedmiotowo z poszczególnymi podrozdziałami pracy i służyły weryfikacji wymienionych hipotez, a tym samym realizacji zamierzonych w pracy doktorskiej celów.

W dalszej części *Wstępu* Autorka doprecyzowuje zakres przedmiotowy swojej analizy, wskazując szczegółowo, czego będą dotyczyć kolejne zadania badawcze (rozdziały) i opisując zawartość kolejnych rozdziałów (ss. 14-17). Docenienia wymaga fakt, iż mgr M. Pietruszka konsekwentnie realizuje swoje zamierzenia badawcze i stara się udzielić trafnych odpowiedzi na postawione pytania.

Nie mam wątpliwości, że w tej twórczości jest bardzo wiele elementów, które wzbogacają naszą wiedzę, dotyczącą zarówno roli i statusu prawnego mediów publicznych w państwie demokratycznym, jak i funkcji pełnionych przez nadawców publicznych nie tylko w wybranych państwach europejskich, ale przede wszystkim w Polsce. W obliczu systematycznie wzrastającej temperatury sporu politycznego wokół roli, pełnienia misji publicznej i realizacji funkcji nadawcy medialnego przez Telewizję Polską S.A. praca ta stanowi niezwykle ciekawe i wartościowe źródło wiedzy na ten temat.

Uwagi metodologiczne

Kwestie metodologiczne zostały wstępnie przedstawione i wyjaśnione na początku dysertacji – we *Wstępie*, jednak zarówno w podrozdziale 2.5. w części poświęconej sposobowi wyłaniania organów zarządzających w mediach publicznych, a także we wszystkich trzech

podrozdziałach rozdziału III (3.1., 3.2., 3.3.) z uwagi na ich empiryczny charakter – także uwzględniono fragmenty charakteryzujące kwestie metodologiczne.

Nadmienić należało, iż *Wstęp* pracy został poświęcony również analizie dotychczasowego stanu badań nad rozważanymi zagadnieniami. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż do kwestii metodologicznych i definicyjnych Doktorantka powraca wielokrotnie w wielu miejscach tekstu, co świadczy o tym, że ma świadomość celu swojej pracy i konsekwentnie trzyma się obranego kierunku rozważań.

We *Wstępie* Pani Martyna Pietruszka określiła zastosowane przez siebie metody badawcze (ss. 9-12), zaznaczając, że będzie stosować strategię triangulacji (danych, teoretyczną i metodologiczną) w trzech wersjach wyróżnionych przez Normana K. Denzina. Co niezwykle istotne, Autorka dobrze uzasadniła potrzebę zastosowania wybranych przez siebie metod, a za szczególnie trafne uważam metody dobrane w części empirycznej rozprawy. Autorka oparła się zarówno na metodach jakościowych, jak i ilościowych. Przewaga metod jakościowych – jak zaznaczyła Doktorantka – była wynikiem obranego podejścia badawczego i w moim przekonaniu w pełni uzasadniona. Umiejętność połączenia i praktycznego zastosowania zarówno podejścia jakościowego, jak i ilościowego świadczy o dobrym przygotowaniu Pani magister do prowadzonych badań. Co istotne, jest to umiejętność dość rzadka wśród badaczy reprezentujących nauki o polityce.

Uważam więc, iż Pani magister trafnie dobrała warsztat metodologiczny, który był jej pomocny w procesie badawczym. W moim przekonaniu we *Wstępie* Autorka powinna jednak zaznaczyć, iż dysertacja ma charakter interdyscyplinarny, łączący badania nie tylko z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach, nauk o polityce i administracji, ale także z nauk prawnych. Ta uwaga powinna być podniesiona przy charakterystyce wykorzystanych w pracy metod badawczych lub przy charakterystyce przedmiotu badań.

Zaznaczyć pragnę, iż wskazany przez mnie mankament w żaden istotny sposób nie wpływa na całość rozważań prowadzonych w rozprawie, którą oceniam bardzo wysoko.

Uwagi merytoryczne

Do realizacji przedstawionych powyżej celów dostosowano strukturę rozprawy. Składa się ona – jak już wspomniałam – ze *Wstępu*, trzech rozdziałów, *Zakończenia* oraz *Bibliografii*. W pracy jest także wykaz skrótów, wykaz tabel, indeks nazwisk oraz załączniki.

Realizacji badań dobrze służy, logicznie, przejrzyście i konsekwentnie skonstruowany plan pracy. Jego struktura wyraźnie określa koncepcję badań. Wskazuje na umiejętności samodzielnego stawiania problemu i konsekwentnego jego rozwiązywania. Nie jest to umiejętność powszechna, szczególnie u młodych badaczy.

Na pochwałę zasługuje rzetelne i wnikliwe przeprowadzenie badań przy jednoczesnym ich dość szerokim zakresie. Dokonano przeglądu bardzo różnorodnej literatury przedmiotu.

Doktorantka wykazał się dużą erudycją i umiejętnościami analitycznymi. Potrafi stawiać pytania i definiować problemy, przeprowadzać analizę i formułować wnioski.

W dysertacji Pani Martyny Pietruszki – jak wspomniałam wcześniej – wyróżniam dwie warstwy rozważań zawarte odpowiednio: (1) w rozdziałach pierwszym, (2) w rozdziałach drugim i trzecim.

Rozważania zawarte w pierwszym rozdziale stanowią podłoże teoretyczne dla analiz przeprowadzanych w dalszej części pracy. Ta część dociekań Autorki w stopniu zadawalającym przedstawia takie zagadnienia teoretyczne jak: definicja mediów publicznych, rola, zadania mediów publicznych. W tej części zwrócono uwagę na funkcje realizowane przez media widziane z perspektywy normatywnych teorii demokracji oraz normatywnych teorii mediów. Doktorantka w syntetyczny sposób nakreśliła także oczekiwania formułowane przez teoretyków wobec mediów publicznych. Pozostałe dwie części pracy – mając charakter analityczny i empiryczny – dotyczą po pierwsze – statusu prawnego nadawcy publicznego w Polsce na tle innych państw należących do UE, a po drugie – badań nad funkcjami realizowanymi przez TV S.A. w odniesieniu do dwóch największych stacji komercyjnych w Polsce. Niezmiernie ważnym jest fakt, iż Autorka w każdej części swoich rozważaniach zwraca uwagę na złożoność materii badawczej, przytacza głosy uczonych w różnorodny sposób odnoszących się do podjętych w rozprawie zagadnień

Wśród najważniejszych uwag dotyczących rozprawy, zwróciłabym uwagę na kilka elementów:

- zastanawia mnie, dlaczego Autorka w pierwszym rozdziale nie poświęca swoich rozważań przeobrażeniom mediów publicznych w wyniku nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Uważam, że w obliczu zmian, które zachodzą obecnie w przestrzeni mediów warto byłoby poświęcić krótki fragment temu zagadnieniu. Sugerowałabym nawet dokonać krótkiego przeglądu koncepcji nowych mediów z uwzględnieniem ewolucji poglądów teoretyków tego zagadnienia. Analiza w tej części mogłaby być prowadzona dwupłaszczyznowo: z jednej strony w obszarze charakteru mediów w XXI wieku i w obszarze tzw. społeczeństwa sieci. Zauważyć bowiem należy, iż obie te płaszczyzny są współbieżne i przenikalne względem siebie. Uwagę tę formułuję m.in. dlatego, że Autorka zwraca uwagę, że na funkcje mediów społecznościowych i zagadnienia związane z funkcjami mediów internetowych (s. 21, s. 60), które przecież są także charakterystyczne dla mediów publicznych;

- czytając rozprawę wydaje się, że brakuje w pracy fragmentu poświęconego tzw. mediamorfozie. Zagadnienie to jest ważne także z punktu widzenia teorii demokracji, na które zwraca uwagę Autorka. Mediamorfoza, której współczesne społeczeństwa są dzisiaj świadkami, polega na przejściu z nadawania analogowego na cyfrowe oraz wejścia do technologii informacyjnych. W moim przekonaniu warto przynajmniej krótko odnieść się do

tego zagadnienia i nakreślić rolę Internetu jako nie tylko źródło informacji, ale także nową płaszczyznę komunikacji społecznej – wykorzystywane także przez media publiczne;

- wydaje mi się, że kilka ze sformułowanych na stronie 8. hipotez badawczych zostało sformułowanych w nie do końca prawidłowy sposób i przez to - w moim przekonaniu nie są one – konieczne do weryfikacji (H1 i H2 – są zbyt ogólne i „oczywiste”) lub powinny być doszczegółowienie (H3);

- na stronie 32. dysertacji Pani M. Pietruszka wyjaśnia termin „demokracja”. Sugerowałabym odniesienie się do tzw. fundamentalnych zasad demokracji, które pozwoliłyby Autorce „lepiej osadzić” rozważania właśnie w kontekście istotnych elementów charakterystycznych dla reżimu demokratycznego. Myślę tu szczególnie o zasadzie pluralizmu.

Niezwykle istotne w moim przekonaniu są rozdziały II i III dysertacji, prezentujące wyniki analizy m.in. regulacji prawnych (rozdział II) i interpretujące wyniki badań własnych (rozdział III). Szczególnie ostatni rozdział wymagał od Autorki dużego zaangażowania | w realizowane przedsięwzięcie badawcze, a także rzetelności w przeprowadzonych badaniach.

W zakończeniu Pani magister podsumowuje prowadzone rozważania próbując wskazać na złożoność zagadnienia statusu i roli mediów publicznych w Polsce, odnosząc się przy tym do najważniejszych wniosków i ich uzasadnienia.

Rozważania Pani mgr Martyny Pietruszki prowadzone są na solidnej bazie źródłowej. Bibliografia jest obszerna. Autorka odwołuje się do licznych akty prawne oraz opracowania czy artykuły naukowe polskich i zagranicznych autorów. Posiłkuje się także artykułami publicystycznymi czy materiałami z Internetu.

Jeśli chodzi o bibliografię, to mam dwie drobne uwagi. Uważam, że część „Literatura przedmiotu” powinna być rozbita na „Monografie i opracowania zbiorowe” oraz „Artykuły naukowe”, co sprawiłoby, że bibliografia byłaby o następujące prace: wiele bardziej przejrzysta dla czytelnika. Oprócz tego, według mnie brakuje powołania się na publikacje kilku polskich autorów. Wymieniłabym m.in.

- Maria Nowina Konopka – *Infomorfoza. Zarządzanie informacją w nowych mediach*, UJ, Kraków 2018;

- Stanisław Jędrzejewski, *Media publiczne w świecie konwergencji – regulacje europejskie a praktyka komunikacyjna*, „Studia Medioznawcze” nr 3(58)/2014, ss. 135-143

Większych zastrzeżeń nie budzi strona językowa rozprawy. Praca napisana jest ładnym językiem polskim. Błędów literowych w pracy jest niewiele, i praktycznie nie pojawiają błędy interpunkcyjne.

Konkluzja

Oceniając rozprawę doktorską mgr Martyny Pietruszki stwierdzam, że cel zasadniczy pracy został zrealizowany. Autorka kompleksowo, rzetelnie i profesjonalnie

przedstawił pełną i wielowątkową analizę statusu prawnopolitycznego Telewizji Polskiej S.A., osiągając zamierzone cele badawcze.

Przedstawione powyżej, również krytyczne, uwagi w niczym nie obniżają wartości naukowej, poznawczej i praktycznej rozprawy doktorskiej Pani mgr Martyny Pietruszki i stanowią jedynie sugestie i prezentację odmiennych od Doktorantki poglądów w kwestiach zasadniczo drugorzędnych.

Oceniona powyżej dysertacja stanowi samodzielne opracowanie, będąc jednocześnie rozwiązaniem ważnego zadania badawczego i dlatego w pełni odpowiada wymaganiom stawianym rozprawom doktorskim. Wnoszę zatem o dopuszczenie Pani magister Martyny Pietruszki do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Magdalena Juszt-Kory

Poznań, 18 października 2020 r.